Deschide cartea ca să înveţi ce au gîndit alţii. Închide cartea ca să gîndeşti tu însuţi. (Anonim)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

3 septembrie

2010

Anul IX

nr. 32 (339)

8 pagini – 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Referendumul din 5 septembrie: de la A la Z pag. 3

Aspecte privind egalitatea de şanse pentru femei şi bărbaţi pag. 4

Pe 1 septembrie, Gimnaziul din Corjova a fost luat cu asalt pag. 5

Grant de 90 milioane euro pentru R. Moldova, aprobat de Comisia INTA a PE

Comisia pentru comerţ internaţional a Parlamentului European (INTA) a aprobat recent un raport al eurodeputatului Iuliu Winkler (PPE/UDMR) ce prevede acordarea unui grant de 90 de milioane de euro pentru Republica Moldova, ţară afectată grav de criza financiară, informează un comunicat de presă.

Documentul a fost adoptat cu 20 de voturi pentru, unul împotrivă şi nicio abţinere şi va fi supus votului în plenul PE în 7 septembrie, în sesiunea de la Strasbourg. Banii, care vor veni în 3 sau 4 tranşe, din care două în acest an şi una sau două în 2011, vor ajuta autorităţile de la Chişinău să finanţeze deficitul balanţei de plăţi a ţării şi să acopere nevoile bugetare şi ei vor suplimenta sprijinul acordat deja de FMI şi Banca Mondială. Eurodeputaţii au insistat pe nevoia ca periodic Comisia Europeană să informeze PE asupra modului în care vor fi gestionate fondurile pentru R. Moldova şi dacă vor fi respectate principiile eficienţei, transparenţei şi responsabilităţii.

În luna noiembrie a anului trecut, Parlamentul European şi-a dat votul de susţinere pentru asistenţa macrofinanciară pentru Serbia (credit de 200 de milioane euro), Bosnia (credit de 100 de milioane euro), Armenia (credit de 65 milioane euro şi un grant de 35 de milioane euro) şi Georgia (un grant de 46 de milioane euro). În luna mai a acestui an, eurodeputaţii au aprobat şi un sprijin macrofinanciar pentru Ucraina în valoarea de 500 de milioane euro (credit).

Participarea ministrului de Interne la reuniunea de la Salzburg

În perioada 26-28 august 2010, ministrul Afacerilor Interne, Victor Catan, a participat la Conferinţa Ministerială a Forumului Salzburg şi a statelor vest-balcanice, organizat de către Ministerul Federal de Interne al Austriei, care se desfăşoară la Salzburg, Austria.

Forumul Salzburg, bazat pe o iniţiativă austriacă lansată în anul 2000, reprezintă o platformă de dialog şi cooperare multilaterală pe problemele de securitate internă. Statele membre ale Forumului sunt: Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Ungaria, Polonia, România, Slovacia şi Slovenia. Croaţia are statut de observator în cadrul Forumului Salzburg.

Ideea principală a statelor fondatoare ale Forumului Salzburg a fost de a sprijini integrarea europeană a vecinilor de Est ai Austriei şi pentru a facilita eforturile lor de aderare la UE.

Participarea la această întrunire constituie o oportunitate considerabilă pentru Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în vederea consolidării relaţiilor la nivel bilateral cu statele membre ale Forumului şi statele vest-balcanice.

În discursul prezentat de către ministrul Victor Catan a fost elucidată evoluţia reformei lansate în cadrul MAI (lansarea Platformei de elaborare a Foii de Parcurs privind reformarea poliţiei, lansarea iniţiativei de creare a Comitetului Naţional de Supraveghere privind reforma poliţiei, crearea Grupului de Lucru privind implementarea Foii de Parcurs). Relatînd despre acţiunile întreprinse de Guvernul RM în vederea implementării cerinţelor UE în domeniul justiţiei şi afacerilor interne, ministrul a solicitat sprijinul statelor membre ale UE privind liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană.

În concluzie, ministrul de Interne a solicitat susţinerea statelor-membre ale Forului de la Salzburg în acordarea statutului de observator Republicii Moldova în această organizaţie internaţională.

De asemenea, ministrul Victor Catan a avut un şir de întrevederi bilaterale cu omologii săi din regiune, inclusiv cu Ministrul Administraţiei şi Afacerilor Interne a Poloniei, Jerzy Miller, ministrul federal de Interne al Austriei doamna Maria Fekter, Ministerul Administraţiei şi Internelor din România, dl Vasile Blaga. În cadrul acestor discuţii bilaterale au fost abordate subiecte de interes reciproc în ceea ce priveşte cooperarea bilaterală în combaterea criminalităţii, evoluţia negocierilor Acordului de Asociere RM-UE şi succesele obţinute de Republica Moldova în cadrul dialogului cu Uniunea Europeană privind liberalizarea regimului de vize.

China este în căutare de posibilităţi de investire în Moldova

Conducerea companiei chineze „Sinohydro Group ltd." a avut o întrevedere cu premierul Vlad Filat. În cadrul întrevederii s-au discutat aspecte ce ţin de colaborarea moldo-chineză privind lansarea unor proiecte în domeniul infrastructurii drumurilor şi aprovizionării cu apă potabilă. „Compania acordă o importanţă deosebită relaţiilor economice între China şi Moldova prin implementarea unor proiecte concrete. Pentru aceasta, „Sinohydro Group ltd." a trimis în Republica Moldova, în acest an, şase grupe de experţi care s-au documentat la faţa locului asupra posibilităţilor de investire în ţara dumneavoastră", a menţionat Sun Yue, vicepreşedintele companiei chineze.

Sun Yue a precizat că deja au fost identificate domeniile în care urmează a fi lansate proiectele şi că îşi doreşte ca acest proces să demareze cît mai rapid. Oficialul chinez a ţinut să menţioneze, de asemenea, că compania „Sinohydro Group ltd." are circa 130 mii de salariaţi, care implementează la ora actuală peste 250 de proiecte în 53 de state. Valoarea totală a proiectelor în curs de realizare este de peste 20 miliarde dolari SUA, susţine Sun Yue.

Prim-ministrul Vlad Filat a mulţumit conducerii companiei chineze pentru interesul manifestat faţă de Republica Moldova. „Pentru mine cooperarea dintre două state nu depinde de mărimea suprafeţei statelor, ci de relaţia pe care o au acestea. În cazul Chinei, cred că aceasta este una bine consolidată. Noi ne dorim să lansăm cît mai multe proiecte comune de anvergură, care să vină în interesul cetăţenilor ambelor state", a specificat Filat.

Potrivit declaraţiei premierului, acesta va efectua o vizită oficială în China la mijlocul lunii septembrie, unde va participa la mai multe evenimente ce ţin de domeniul economic.

Flash

Celor care au luptat pentru limba română în stînga Nistrului – Ordinul Republicii, Ordinul „Credinţă Patriei” şi medalia „Mihai Eminescu”

Pentru merite deosebite în promovarea limbii române şi a adevărului ştiinţific, pe 31 august, preşedintele interimar, Mihai Ghimpu, a decorat un grup de pedagogi şi directori ai şcolilor cu predare în limba română din stînga Nistrului şi oraşul Bender.

Potrivit decretului, „Ordinul Republicii” a fost conferit Eleonorei Cercavschi, director al Liceului Teoretic „Ştefan cel Mare şi Sfînt” din oraşul Grigoriopol, Eugeniei Halus, director al Liceului Teoretic „Evrica” din oraşul Rîbniţa, Ion Iovcev, director al Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din municipiul Tiraspol, Mariei Roibu, director al Liceului Teoretic „Alexandru cel Bun” din municipiul Bender, şi Mariei Ungureanu, director al Gimnaziului-internat pentru copii orfani din municipiul Bender.

Prin acelaşi decret, Ordinul „Credinţă Patriei” clasa I a fost conferit lui Alexei Mocreac, director adjunct al Liceului Teoretic „Ştefan cel Mare şi Sfînt” din oraşul Grigoriopol, Nadejdei Ghidirimschi, director al Gimnaziului din satul Roghi, raionul Dubăsari, regretatului Ion Ivanov, profesor la Şcoala Medie nr.1 din oraşul Slobozia, Valentin Nicu, director al Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” din satul Copanca, raionul Căuşeni, Raisei Pădureanu, director adjunct al Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din municipiul Tiraspol, şi Constantin Sucitu, director al Gimnaziului din satul Corjova, raionul Dubăsari.

Cu medalia „Mihai Eminescu” au fost distinse Tatiana Andrieş, profesor la Liceul Teoretic „Lucian Blaga” din municipiul Tiraspol, şi Ana Marcov, profesor la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din oraşul Dubăsari.

Liceul „Lucian Blaga” din Tiraspol, Liceul „Alexandru cel Bun” din Bender, Liceul Teoretic „Ştefan cel Mare şi Sfînt” din Grigoriopol şi Liceul Teoretic „Evrica” din oraşul Rîbniţa sînt unicele instituţii preuniversitare cu predare în limba română, care activează în localităţile aflate sub regimul separatist.

Ecusoanele menite să prevină corupţia strălucesc deja pe pieptul poliţiştilor

Agenţii rutieri şi poliţiştii din serviciul ordine publică sînt primii care au fost obligaţi să poarte ecusoane pe care sînt indicate numele şi prenumele. Ministerul de Interne speră că în acest fel corupţia din rîndurile poliţiştilor se va diminua.

De aproape două săptămîni inspectorii rutieri şi poliţiştii din regimentul Scut, care patrulează străzile sau reglează circulaţia, pe lîngă insigne, îşi prind la piept ecusoane. Pe tăbliţa metalică sînt imprimate numele şi prenumele poliţiştilor şi au scopul de a preveni actele de corupţie, de vreme ce oamenii văd cu cine stau de vorbă şi îi pot denunţa dacă au luat mită.

Vestea că poliţiştii poartă ecusoane nu a ajuns însă la toţi şoferii.

Potrivit Ministerul de Interne, pînă la sfrşitul anului toţi poliţiştii vor trebui să poarte ecusoane cu datele de identitate.

Guvernul vrea să construiască la Moscova un Centru de expoziţii al Republicii Moldova

Deşi Rusia a limitat considerabil importurile de băuturi alcoolice şi produse agroalimentare din Moldova, Guvernul de la Chişinău vrea un centru de expoziţii şi comerţ la Moscova. O decizie privind iniţierea negocierilor pentru construcţia acestui centru a fost aprobată de Cabinetul de Miniştri.

Reprezentanţa comercială a Moldovei va fi deschisă pe teritoriul Centrului de Expoziţii din Moscova. Guvernul ar urma să închirieze, pe termen de 50 de ani, o hală de peste două mii de metri pătraţi. Pentru aceasta, Moldova ar urma să plătească o chirie simbolică, în valoare de numai o rublă rusească pe an. Pentru reconstrucţia pavilionului, ridicat în 1954, sînt necesare însă cheltuieli de aproximativ 20 de milioane de dolari. Autorităţile Moldovei speră să obţină aceşti bani dintr-un parteneriat public-privat.

Rusia: 2,8% din vinurile moldoveneşti nu corespund standardelor de calitate

Serviciul sanitar rus a verificat, în primele opt luni ale acestui an, 4 mii de loturi de vin, divin şi vin în vrac din Republica Moldova, în volum de peste 47 de milioane de litri.

Rezultatele de laborator au arătat ca din cele 4 mii de loturi de băuturi alcoolice, 114 nu corespund standardelor de calitate. În procente, asta ar însemna 2,85 la sută.

Potrivit site-ului oficial al „Rospotrebnadzor”, printre firmele ale caror băuturi alcoolice au fost interzise din cauza calităţii joase se numără Ungheni-Vin, Cricova, Lion Gri, Standard Moldovenesc, Imperial Vin şi Vinăria Bostavan.

În total, serviciul rus a verificat producţia alcoolică de la 35 de companii din Republica Moldova.

De la începutul anului, autorităţile de la Moscova au rebutat 1,3 milioane de litri de vin moldovenesc sub pretextul ca acesta ar conţine substanţe nocive.

Ministerul Justiţiei

Declaraţia de Independenţă a Republicii Moldova va fi afişată în toate sălile de judecată din ţară

Ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, a participat pe 26 august la evenimentul de plasare a Declaraţiei de Independenţă în sala de judecata a Judecătoriei Botanica din Chişinău.

„Independenţa este rezultatul acelor eforturi, energii şi acţiuni pe care le-a făcut generaţia anului 1991, ca noi astăzi să trăim într-un stat liber şi independent”, a declarat ministrul Justiţiei. El a mai adăugat că a aprobat împreună cu Preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii, Dumitru Visternicean, o decizie de a afişa permanent în toate sălile de judecată din Republica Moldova Declaraţia de Independenţă a ţării noastre.

Alexandru Tănase a menţionat că plasarea Declaraţiei de Independenţă în sălile de judecată se doreşte a fi un element de sobrietate, un element oficial, distinctiv al statului nostru. De asemenea, prezenţa Declaraţiei de Independenţă, alături de drapelul şi stema Republicii Moldova în sălile de judecată şi în sălile oficiilor stării civile va permite cetăţenilor să aibă acces la actul fondator al Republicii Moldova.

În finalul discursului său, ministrul Justiţiei a precizat că a ales Judecătoria Botanica pentru a iniţia campania de plasare a Declaraţiei de Independenţă deoarece această instanţă de judecată este un model pentru municipiul Chişinău şi pentru alte instanţe din ţară. Totodată, Alexandru Tănase a subliniat că Judecătoria Botanica este printre primele la implementarea proiectelor novatorii, fiind instanţa care aplică cu succes sistemul de distribuire aleatorie a dosarelor, sistemul de înregistrare audio a şedinţelor de judecată şi sistemul de publicare a tuturor hotărîrilor judecătoreşti pe pagina web a instanţei.

Reamintim că pe 25 august ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, şi Preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii, Dumitru Visternicean, au semnat o dispoziţie comună prin care solicită instanţelor de judecată să afişeze permanent în toate sălile de judecată Declaraţia de Independenţă a Republicii Moldova. De asemenea, Declaraţia de Independenţă va fi afişată în sălile oficiilor de stare civilă. Toate costurile pentru imprimarea Declaraţiei de Independenţă sunt suportate de către Ministerul Justiţiei.

Mandat prelungit

Mandat prelungit pentru Kalman Mizsei, reprezentantul Special al Uniunii Europene în Republica Moldova.

Deşi misiunea diplomatului ar fi trebuit să se încheie pe 31 august, potrivit viceministrului de Externe, Andrei Popov, trimisul special al UE este împuternicit să rămînă la Chişinău pînă la iarnă.

Care sînt atribuţiile lui Kalman Mizsei în Republica Moldova şi cînd a apărut ideea delegării în ţara noastră a unui trimis special al UE, aflaţi în subiectul care urmează.

Reprezentantul special al UE este un trimis special al Comunităţii Europene pentru anumite regiuni sau ţări afectate de conflicte. Acest diplomat reprezintă Uniunea Europeană în conflictele care vizează interesele Uniunii şi este o persoană-cheie în procesul de elaborare a politicilor UE.

Reprezentantul special al UE este delegat de către Consiliul Miniştrilor de Externe al UE şi îşi coordonează acţiunile cu Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Politică Externă şi de Securitate Comună, Javier Solana.

Ideea unui Reprezentant Special al UE pentru Moldova a apărut în toamna anului 2003 în contextul discuţiilor privind implicarea Uniunii Europene în procesul de reglementare transnistreană. La începutul anului 2004, ideea a devenit una din principalele recomandări ale diverselor grupuri de experţi şi oficiali din Moldova şi Occident, care se ocupau de relaţiile Moldova-Uniunea Europeană şi reglementarea transnistreană. Trei factori au contribuit la evoluţia poziţiei UE.

În primul rînd, comportamentul Rusiei şi al Transnistriei. „Memorandumul Kozak” a adus pe agendă problema implicării serioase a Uniunii Europene în procesul de reglementare transnistreană. Al doilea factor care a dus la desemnarea unui Reprezentant special al UE a fost însuşi mesajul coerent extern al Guvernului de la Chişinău.

Într-un singur an, Uniunea Europeană, convinsă de Chişinău, a decis să deschidă o Delegaţie a Comisiei Europene la Chişinău, să acorde Moldovei posibilitatea de comerţ asimetric cu UE, să numească un reprezentant special pentru problema transnistreană şi să accepte, în principiu, schimbarea formatului de reglementare transnistreană prin semnarea Declaraţiei de Stabilitate şi Securitate, propusă de preşedintele Vladimir Voronin.

Al treilea factor au fost schimbările din Ucraina şi implicarea Federaţiei Ruse. Rolul Rusiei în Ucraina a arătat că Moscova se îndepărtează de valorile europene, atît în politica sa internă, cît şi cea externă. Kalman Mizsei a fost numit reprezentant special la 15 februarie 2007, după care, la 16 februarie 2009, Consiliul Uniunii Europene a decis să prelungească mandatul acestuia pînă la 28 februarie 2010, cînd Consiliul de Miniştri ai Afacerilor Externe al UE a prelungit mandatul Reprezentantului Special al UE în Republica Moldova pînă la 31 august 2010.

Viceministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene Andrei Popov a precizat că mandatul lui Kalman Mizsei a fost prelungit din nou, de data aceasta pînă la iarnă.

România a micşorat taxele consulare

Ministrul Afacerilor Externe din România, Teodor Baconschi, a anunţat la 1 septembrie că taxele consulare, printre care şi cele privind transcrierea actelor de stare civilă, au fost reduse cu 30%.

„Mă bucur să vă anunţ că a apărut în Monitorul Oficial ordinul comun al miniştrilor Afacerilor Externe şi al ministrului Finanţelor Publice prin care se operează reducerea cu 30% a taxelor consulare, în special în ceea ce priveşte transcrierea actelor de stare civilă”, a declarat ministrul român de Externe, prezent la reuniunea anuală a diplomaţiei române.

Potrivit acestuia, au existat cereri insistente din partea cetăţenilor români care atrăgeau atenţia cu privire la nivelul ridicat al taxelor.

„Este ceea ce am putut face împreună cu colegul meu, ministrul Finanţelor, pentru a veni în întîmpinarea unor cereri insistente din partea comunităţilor româneşti din diasporă, care s-au plîns, pe bună dreptate, că multe dintre taxele consulare mărite recent au fost mărite în mod nejustificat”, a explicat ministrul Afacerilor Externe de la Bucureşti.

Ştefan Urîtu a fost eliberat din funcţia de consilier prezidenţial

Preşedintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, a semnat miercuri, 1 septembrie, decretul privind eliberarea lui Ştefan Urîtu din funcţia de consilier prezidenţial în probleme politice, în legătură cu trecerea la alt loc de muncă, potrivit serviciului de presă al preşedintelui Republicii Moldova.

Ştefan Urîtu a renunţat la funcţia de consilier prezidenţial în favoarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în fracţiunea Partidului Liberal. Urîtu a acces în legislativ pe liste supleante după ce liberalii Mihai Moldovanu şi Mihai Cîrlig şi-au depus mandatele, primul revenind în funcţia de şef al Direcţiei sănătate a Consiliului municipal Chişinău, iar cel de al doilea în funcţia de pretor al sectorului Rîşcani din capitală.

Ştefan Urîtu a exercitat funcţia de consilier prezidenţial din luna februarie a acestui an.

Referendumul din 5 septembrie: de la A la Z

În doar două zile, pe data de 5 septembrie, moldovenii cu drept de vot sînt aşteptaţi la Referendumul Constituţional Republican. Rezultatele acestuia ar putea pune capăt disputelor infinite pe baza articolului 78 din Constituţie, articol care de mai bine de un an este tema la zi de discuţie nu doar pentru politicieni, ci şi pentru oamenii de rînd. Cel puţin aşa ne încredinţează unii candidaţi înscrişi în lista de participanţi, dar şi unii experţi şi activişti publici. Cetăţenii pot vota pentru sau contra alegerii şefului statului prin vot direct. Dar există şi o altă opţiune, perfect legală şi pe care nu putem să o neglijăm. Alegătorii au dreptul de a se abţine de la vot.

Anticipînd acest eveniment, vom face un bilanţ al campaniei electorale pentru referendumul din 5 septembrie şi al modului de desfăşurare a acesteia. Potrivit experţilor, campania propriuzisă ar fi trebuit să înceapă pe 5 august, exact cu o lună înainte de ziua desfăşurării referendumului. Posturile de radio şi televiziune care acoperă peste 60% din teritoriul naţional au avut obligaţia să organizeze dezbateri electorale. Celelalte au putut să o facă din proprie iniţiativă.

Iniţial, este important de specificat că la data de 18 iunie 2010, Parlamentul a adoptat modificări şi completări în Codul electoral, inclusiv cu privire la referendumul republican constituţional. Astfel, a fost micşorat termenul de restricţie pentru desfăşurarea referendumului republican: de la 120 de zile la 60 de zile înainte sau după ziua desfăşurării alegerilor parlamentare şi locale generale (art.145). De asemenea, a fost redus pragul de participare la referendumul constituţional (art.171): de la 3/5 la 1/3 din numărul alegătorilor (persoanelor înscrise în listele electorale). La fel de important, a fost redus numărul de voturi necesar pentru ca hotărîrea (legea) supusă referendumului să fie considerată adoptată (art.168): de la 1/2 din numărul total al alegătorilor la majoritatea alegătorilor care au participat la referendum.

25 de formaţiuni politice s-au înscris în cursa pentru referendum

În cursa electorală s-au înregistrat, în total, 25 de formaţiuni politice din cele 30 existente în Republica Molodva. Dintre acestea, 16 pledează pentru alegerea şefului statului direct de către popor, patru boicotează referendumul, trei sunt împotriva alegerii directe a şefului statului, iar două nu şi-au făcut publică opţiunea. Pentru optează cele patru componente ale Alianţei, Mişcarea Acţiunea Europeană, Partidul „Moldova Unită", precum şi mai multe formaţiuni extraparlamentare. Contra se pronunţă Partidul Popular Creştin Democrat, Partidul „Forţa Nouă" şi Partidul „Patrioţii Moldovei". Cele patru formaţiuni care boicotează organizarea plebiscitului sunt Partidul Comuniştilor, Partidul Social-Democrat, „Patria-Rodina" şi Ravnopravie. Două partide, cel Conservator şi Socialist, nu şi-au făcut publică opţiunea.

2035 de secţii de votare pe teritoriul ţării

Potrivit Comisiei Electorale Centrale, pe teritoriul Moldovei vor fi deschise 2035 de secţii de votare, iar peste hotare – 78. Comisia Electorală Centrală a anunţat anterior că va elabora 10 mii de ştampile şi 2,6 milioane de buletine de vot pentru referendum. În urma solicitărilor parvenite de la organele electorale inferioare, CEC a tipărit suplimentar 15 000 de certificate pentru drept de vot, pentru a fi distribuite birourilor electorale ale secţiilor de votare.

De două ori mai multe secţii de vot peste hotare

Numărul secţiilor de votare ale R. Moldova deschise peste hotare pentru desfăşurarea referendumului s-a majorat, faţă de scrutinul precedent, de aproape două ori. Astfel, cetăţenii moldoveni aflaţi în afara ţării vor putea vota în 78 de secţii de votare, deschise în 27 de state ale lumii. Cele mai multe vor fi în Italia – 20, în Rusia şi România – cîte 6, în SUA, Portugalia şi Germania – cîte 4. O decizie în acest sens a fost adoptată de Comisia Electorală Centrală la propunerea Guvernului.

Responsabil pentru înfiinţarea şi înzestrarea tehnică a secţiilor de votare peste hotare a fost numit Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene. Lucrările trebuiau terminate cu 35 de zile pînă la începutul referendumului.

La secţiile de votare peste hotare vor lucra şapte persoane, inclusv preşedintele care va fi numit de către şeful Misiunii diplomatice, cinci mebri ai biroului, care vor reprezenta partidele parlamentare, şi un membru al biroului numit de către CEC.

Pentru organizarea secţiilor de votare peste hotare sunt necesare 120 mii euro, care vor fi alocate de către partenerii RM.

Actele cu care putem participa la referendum

Actele acceptate pentru votare sînt următoarele: pe teritoriul RM se va putea vota cu buletinul de identitate, obligatoriu cu fişa de însoţire, cu forma provizorie F9, care poate fi obţinută de la autorităţile locale sau cu paşaportul de tip sovietic, modelul anului 1974 (cu menţiunea ca titularul să fie obligatoriu cetăţean al RM), cu livretul militar pentru ostaşii în termen, cu livretul eliberat de Centrul Serviciului Civil pentru persoanele care satisfac serviciul civil. În afara ţării se va vota exclusiv cu paşaportul pentru intrareieşire din ţară, inclusiv paşaportul diplomatic şi paşaportul de serviciu. De asemenea, în afara ţării, cetăţenii care sînt angajaţi ca marinari pe diferite nave vor putea vota cu livretele de marinar.

Aplicarea ştampilei „Referendum 2010" în buletinele de vot va fi obligatorie

Securizarea procesului de votare la referendum va presupune aplicarea unei ştampile speciale în buletinele de identitate ale alegătorilor. Hotărîrea a fost adoptată de către CEC.

Potrivit secretarului CEC, aplicarea ştampilei de control cu înscrierea „Referendum 2010" va avea funcţia de control pentru neadmiterea mai multor votări. Potrivit prevederilor Codului electoral, ştampilele speciale se aplică pe fişa buletinului de identitate, odată cu eliberarea buletinului de vot, a precizat secretarul CEC. În caz contrar, cetăţeanul nu va fi admis la urna de vot. „Cetăţenii care vor refuza aplicarea acestei ştampile, vor încerca să voteze în afara prevederilor Codului electoral şi funcţionarii din birourile electorale sunt obligaţi să stopeze această procedură de vot", a spus Ciocan.

Alegătorii vor putea vota la orice secţie de votare

Persoanele care în ziua referendumului nu vor putea vota în localitatea unde îşi au viza de reşedinţă vor putea face acest lucru la orice altă secţie de votare. Alegătorii trebuiau să solicite de la biroul secţiei de votare, unde sunt înscrişi, certificatul special pentru drept de vot. Solicitarea putea fi făcută începînd cu data de 16 august. Însă cei care nu au reuşit să o facă mai au 2 zile la dispoziţie ca să reuşească, pînă pe 4 septembrie inclusiv. Certificatul se eliberează doar la prezentarea buletinului de identitate. Acelaşi lucru este valabil şi pentru studenţi. Ei vor putea vota în localitatea unde îşi fac studiile sau la o altă secţie de votare.

CEC permite votarea cu acte expirate

În şedinţa din 26 august Comisia Electorală Centrală a adoptat o hotărîre prin care permite cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot să participe la votare, în cadrul referendumului republican constituţional din 5 septembrie 2010, în baza actelor de identitate cu termen de valabilitate expirat. CEC şi-a motivat decizia prin experienţa alegerilor trecute şi numărul mare de alegători deţinători ai actelor de identitate cu termen de valabilitate expirat. De notat că tot la 26 august preşedintele PLDM Vladimir Filat a adresat un demers în adresa CEC, cu acelaşi subiect, însă Comisia nu s-a expus asupra acestuia.

Şi deţinuţii vor putea vota

Pentru prima dată în Republica Moldova, deţinuţii din toate penitenciarele ţării vor putea vota, indiferent de termenul de condamnare al acestora. Despre aceasta a informat secretarul Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan, în cadrul unei emisiuni televizate.

Solicitaţi urna de vot mobilă

Începînd cu data de 23 august şi pînă în ziua votării, cetăţenii moldoveni pot depune cereri pentru votarea la locul aflării. Potrivit legislaţiei electorale, alegătorul care din motive de sănătate sau din alte motive întemeiate nu poate să se prezinte la secţia de votare, poate solicita biroului electoral votarea cu urna de vot mobilă. Solicitanţii trebuie să adreseze o cerere în scris, pînă în ziua votării, la ora 15.00. Persoanele menţionate votează conform listei de alegători pentru votarea la locul aflării, întocmită de biroul electoral al secţiei de votare, în baza cererilor acestora, iar persoanele neînscrise într-o asemenea listă nu pot vota la locul aflării.

CEC a acreditat observatori naţionali şi internaţionali

CEC a acreditat observatori naţionali şi internaţionali pentru monitorizarea referendumului. Aceştia au fost înaintaţi de către următoarele instituţii: Reprezentanţa „International Foundation for Electoral Systems" (IFES); Programul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD); Ambasada Republicii Turcia în Republica Moldova; Biroul OSCE pentru Instituţii Democratice şi Drepturile Omului (OSCE/BIDDO); Fundaţia Est-Europeană din Moldova; Delegaţia Uniunii Europene în Republica Moldova; Consiliul Adunării Interparlamentare a statelormembre ale CSI; Misiunea de observatori a Comunităţii Statelor Independente (CSI); Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova; Asociaţia „Promo-LEX" în calitate de observatori naţionali în secţiile de votare constituite în afara Republicii Moldova; Organizaţia obştească a copiilor şi tineretului „Moştenitorii".

Cît ne costă referendumul

Potrivit secretarului CEC, Iurie Ciocan, bugetul destinat referendumului din 5 septembrie se ridică la aproape 33 de milioane de lei, bani care provin exclusiv din bugetul de stat. Acesta a infirmat zvonurile precum că referendumul ar putea fi finanţat de către donatori. „Donatorii susţin în cazul dat Guvernul, iar Executivul alocă aceşti bani din trezoreria statului", a precizat Iurie Ciocan

Registrul electronic va fi testat în Chişinău

La referendumul din 5 septembrie, CEC va aplica cu titlu de experiment registrul de vot electronic în mai multe secţii de votare. Codul personal al alegătorului care va participa la experiment va fi introdus în calculator, iar datele vor fi procesate direct la CEC. Potrivit secretarului Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan, acest sistem va duce la evitarea turismului electoral şi la o calitate mai bună a sistemului de vot. Întrebat dacă există riscul ca acest sistem să fie supus unor atacuri cibernetice, Iurie Ciocan a răspuns că şi sediul CEC a fost ţinta a mai multor atacuri de acest fel, inclusiv la alegerile din aprilie şi iulie 2009, dar pînă acum a reuşit să le respingă. De asemenea, el a menţionat că CEC colaborează cu Serviciul de Informaţii şi Securitate pentru a asigura securitatea electronică a datelor electorale.

În cadrul experimentului din 5 septembrie, în sectorul Centru al capitalei, în 45 de secţii de votare vor fi plasate cîte două calculatoare şi doi operatori care vor oferi asistenţă alegătorilor. În scop de securizare a registrului de vot electronic, CEC va utiliza mai multe servere şi surse de energie electrică.

Accesaţi www.alegeri.md

Moldovenii cu drept de vot, dar şi alte persoane interesate se pot informa cu privire la referendumul din 5 septembrie, accesînd pagina web www.alegeri.md. Aceasta conţine informaţii referitoare la reglementările juridice, documente ale Comisiei Electorale Centrale, lista participanţilor la referendum şi poziţia acestora. Vizitatorii site-ului pot găsi o serie de rapoarte de monitorizare efectuate de către Coaliţia Civică pentru Alegeri Libere şi Corecte şi un flux de ştiri despre organizarea şi desfăşurarea referendumului. Informaţiile vor fi disponibile în trei limbi: română, engleză şi rusă, se arată în comunicatul de presă al Asociaţiei pentru Democraţie Participativă ADEPT.

Lilia STRÎMBANU

Aspecte privind egalitatea de şanse pentru femei şi bărbaţi

„Toţi cetăţenii Republicii Moldova sînt egali în faţa legii şi a autorităţilor publice, fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine socială”. Această specificare se află în art. 16 al Constituţiei Republicii Moldova, prin care legislaţia naţională garantează drepturile egale ale cetăţenilor de a participa la viaţa economică, socială, politică şi culturală şi asigură egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi.

De fapt, egalitatea dintre femei şi bărbaţi constituie o problemă majoră a contemporaneităţii deoarece vizează în cel mai direct mod respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului şi în mod inevitabil buna funcţionare şi dezvoltare a societăţii în ansamblu.

Deşi avem un cadru legal care reglementează aspectul egalităţii de gen, au fost întreprinse anumite măsuri, situaţia privind problema vizată în acest domeniu încă mai înregistrează restanţe, susţin specialiştii în domeniu. Descreşterea numărului femeilor în poziţii decizionale, lipsa unor mecanisme de implementare a documentelor de politici în acest sens, lipsa acţiunilor practice privind reducerea segregării de gen pe piaţa muncii, existenţa discrepanţelor de gen privind sistemul de protecţie socială, lipsa conştientizării publice a dimensiunii de gen de către populaţie – acestea constituie doar cîteva dintre carenţele înregistrate de ţara noastră la capitolul menţionat.

Întru ridicarea nivelului de conştiinţă a populaţiei privind dimensiunea de gen este important de cunoscut faptul că: legea privind asigurarea egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi asigură exercitarea drepturilor şi libertăţilor egale de către femei şi bărbaţi, garantînd şanse egale pentru realizarea lor în sfera politică, economică, socială şi culturală; stabileşte cadrul instituţional de asigurare a egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi, competenţa şi resursele autorităţilor abilitate cu atribuţii în domeniu; specifică rolul avocatului parlamentar în asigurarea egalităţii genurilor ca parte integrantă a drepturilor şi libertaţilor constituţionale ale ale omului, introduce noţiunile de bază (abordare complexă a egalităţii între femei şi bărbaţi, acţiuni afirmative, discriminare după criteriul de sex, egalitate de şanse, hărţuire sexuală s.a.), determină acţiunile discriminatorii ale angajatorului şi specifică acţiunile nediscriminatorii etc.

De asemenea, legea privind asigurarea egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi asigură egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi în domeniile public şi social-economic prin: accesul egal la ocuparea funcţiilor publice în conformitate cu exigenţele profesionale fără diferenţiere după criteriul de sex a pretendenţilor; egalitatea de şanse în domeniul electoral şi în activitatea partidelor; egalitatea de şanse în mass-media prin promovarea principiului egalităţii între femei şi bărbaţi; accesul egal la sănătate; egalitatea de şanse la educaţie; accesul egal la angajare; accesul egal la activitatea de întreprinzător; cooperarea angajatorului cu angajaţii şi cu reprezentanţii sindicatelor prin asigurarea egalităţii de şanse la angajare potrivit profesiei, la perfecţionare profesională şi promovare în serviciu fără discriminare după criteriul de sex, aplicarea criteriilor egale de evaluare a calităţii muncii, sancţionare şi concediere; asigurarea remunerării egale etc.

Dintre acţiunile discriminatorii care sînt stipulate în Legea cu privire la asigurarea egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi fac parte: plasarea anunţurilor de angajare cu criterii de prioritate pentru unul dintre sexe; refuzul neîntemeiat de angajare; stabilirea unui program de lucru mai favorabil; refuzul neîntemeiat de admitere în cadrul programului de perfecţionare profesională, modificarea ori rezilierea contractului de muncă sau angajare; aplicarea unor condiţii diferite de remunerare pentru munci de valoare egală; distribuirea diferenţiată a sarcinilor de muncă; crearea de impedimente persoanei care a depus în organul competent plîngere împotriva discriminării după criteriul de sex; solicitarea neîntemeiată a informaţiei despre starea civilă a candidaţilor etc.

Aşadar, procedurile privind asigurarea egalităţii între femei şi bărbaţi la locul de muncă trebuie să fie prevăzute în calitate de obligaţii ale angajatorului şi angajatului în contractele individuale de muncă, în contractele colective de muncă şi în convenţiile colective.

Legislaţia în vigoare interzice discriminarea după criteriul de sex care presupune prin discriminare directă – un tratament mai puţin favorabil aplicat unei persoane, după criteriul de sex, decît acela care este aplicat altei persoane aflate într-o situaţie comparabilă. Prin urmare, persoana care se consideră discriminată prin faptul că angajatorul a angajat, a promovat sau a acordat altei persoane facilităţi după criteriul de sex ori a comis alte acţiuni discriminatorii este în drept să solicite prezentarea în scris a motivaţiei deciziei, angajatorul fiind obligat să dea răspuns în decursul a 30 de zile de la data depunerii cererii. În caz contrar, persoana este în drept să iniţieze o acţiune în judecată.

Adrese şi telefoane utile:

Ministerul Muncii Protecţiei Sociale şi Familiei
Adresa: Str. Vasile alecsandri 1
Tel/fax: 0 22 269310
E-mail: **secretariat@mmpsf.gov.md**, **www.mpsfc.gov.md**

Direcţia oportunităţi egale şi prevenire a violenţei
Tel: 0 22 269349, 0 22 269350, tel/fax: 0 22 269351

Linia fierbinte
Tel: 0 22 286115

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM)
Mun.Chişinău, str. Sfatul Ţării 16
Tel: 0 22 234800, tel/fax: 0 22 225442
E-mail: cpdom@mdl.net, **avocat_copil@yahoo.com**, **www.ombudsman.md**
Linia fierbinte pe problemele torturii
Tel: 0 8001 2222
Linia fierbinte – Telefonul Copilului
Tel: 0 8001 1116

Cor. ***Dreptul***

Reforma justiţiei înseamnă reforma capitalului uman din justiţie

Ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, a recunoscut în cadrul unui interviu pentru un post de radio că mai mult de jumătate dintre judecători sînt corupţi şi incompetenţi.

„Reforma justiţiei nu este un proiect de vopsire a unui gard sau acoperirea unei găuri cu asfalt în trotuar. Este un proiect, un proces care durează ani de zile şi ar fi absolut naiv şi irealist ca cineva să-şi creeze iluzii că ar fi posibil în 6-7 luni de zile de guvernare de a reforma justiţia. Ele au fost făcute în măsura în care au existat resurse şi a existat timp – două probleme sînt – resurse şi timp. Eu nu cred că s-au făcut progrese prea mari şi pe alte domenii. Nu cred că la capitolul contrabandă stăm mai bine sau că poliţistul care stă la colţul străzii nu mai ia şpagă. Acelaşi lucru se întîmplă şi cu judecătorul – în măsura în care a fost posibil de a interveni, s-au făcut anumite intervenţii”, a remarcat ministrul Justiţiei.

Potrivit ministrului, o reformă a justiţiei ca termen nu vorbeşte despre nimic – dar o reformă a justiţiei care ar da anumite rezultate ar putea fi cuantificată prin acte judecătoreşti calitative emise şi care nu sînt influenţate de acte de corupţie. „Cu alte cuvinte, atunci cînd judecătorii nu vor lua mită şi vor pronunţa hotărîri legale am putea vorbi despre faptul că a avut loc o reformă judecătorească. Or, în situaţia dată, se creează o percepţie nu tocmai exactă. Lumea, mă rog, cu excepţia celor iniţiaţi, nu cunoaşte că demiterea unui judecător din funcţie este imposibilă, din simplul motiv că ei sînt numiţi pe viaţă prin decret prezidenţial, nu se subordonează nici ministrului Justiţiei, nici nimănui. Şi recent, ei şi-au adoptat pe interiorul sistemului o hotărîre prin care un judecător nu poate fi demis nici pentru emiterea unei hotărîri ilegale, dacă această hotărîre este irevocabilă. Prin urmare, ca să ajungem la situaţia să purificăm corpul de judecători noi avem nevoie de ani, ani şi multă, multă voinţă politică pentru a accepta că este necesar de a impune legalitatea în ţară”, a remarcat în cadrul aceluiaşi interviu Alexandru Tănase.

Tănase: Este necesară o împrospătare a acestui corp de judecători cel puţin cu 50-60%

Totodată, potrivit ministrului, este necesară o împrospătare a acestui corp de judecători cel puţin cu 50-60 %; dacă lucrul acesta nu se întîmplă, toate discuţiile despre reforma justiţiei rămîn vorbe goale fără nici un fel de rezultat. „Ca să împrospătezi 60 % din judecători, ai nevoie de cel puţin 3-4 ani de zile, de foarte multă voinţă politică şi de bani – sigur că, fără de asta nu ai cum să faci lucrul acesta. După alegeri, dacă va exista un angajament şi o înţelegere că reforma este necesară în felul în care o văd eu, sigur că de aici trebuie pornit”, a mai adăugat ministrul.

Ministrul spune că, la ora actuală, mereu este solicitat de diferiţi colegi, parlamentari şi rugat să intervină în diverse situaţii. „Cînd toţi vor înţelege că asemenea abordări sînt incorecte şi vom impune

reguli de joc unice şi cînd vom da judecătorilor salarii bune care sigur că i-ar demotiva să recurgă la acte de corupţie, eu cred că putem începe o reformă în justiţie”, a menţionat Tănase.

„Eliminarea unui judecător neprofesionist din sistem este imposibilă”

„Există mai mulţi judecători care – s-o spunem aşa cum este – nu au calificare intelectuală şi profesională necesară pentru a exercita acest mandat. Şi îi cunosc şi eu şi îi cunoaşte lumea. Legea este construită şi sistemul este construit în asemenea mod încît eliminarea unui asemenea judecător din sistem este imposibilă. Aţi văzut şi dumneavoastră cîte cazuri am avut cînd a fost necesară eliminarea judecătorului din sistem, ei merg şi contestă deciziile de demisie tot în justiţie şi sigur că ei îşi fac tot lor dreptate. Este o problemă din punctul ăsta de vedere. Dar dacă, cred eu, se va contura o majoritate parlamentară capabilă să-şi asume o reformă profundă şi adîncă şi vor fi capabili să voteze anumite legi care ar permite împrospătarea corpului de judecători, ceea ce ar permite ca pe parcurs la un an şi, mă rog, pînă la 2 ani de zile, noi să avem cam 250-300 de judecători noi, oameni tineri care nu sînt implicaţi în toate schemele şi toate proiectele acestea care au loc de ani de zile în justiţie, ar fi posibil ca să rezolvăm problema. Şi inclusiv oamenii tineri care ar veni şi ar calcula existenţa lor nu de la pravila lui Vasile Lupu sau de la constituţia lui Stalin, dar de la momentul proclamării Republica Moldova ca stat independent sau adoptării actualei Constituţii”, a mai precizat ministrul Justiţiei.

S. C.

Patentarii NU vor plăti pentru poliţele de asigurare integral

Premierul Vlad Filat a cerut Inspectoratului Fiscal să-şi anuleze scrisoarea expediată în raioane, prin care patentarii erau obligaţi să achite integral poliţa de asigurare pentru 2010, chiar dacă pînă la sfîrşitul anului au mai rămas 3 luni.

„De ce ei trebuie să plătească pe tot anul dacă mai au în faţă 3 luni? Vă rog să fie anulată această scrisoare eliberată de Inspectoratul Fiscal de Stat. Noi trebuie să renunţăm la aceste practici, pentru că nu are nicio legătură una cu alta, de ce ei trebuie să-şi cumpere patenta odată cu poliţa? Fiecare instituţie să-şi facă meseria. Cetăţenii să-şi achite serviciile de care vor beneficia, dar nu şi pentru perioada anterioară”, a cerut Vlad Filat.

Inspectoratul Fiscal a obligat, anterior, antreprenorii să procure poliţe de asigurare medicale odată cu patenta şi, indiferent de perioada procurării, să achite suma pentru întreg anul.

În mai multe localităţi, patentarii s-au revoltat de această scrisoare a FISC-ului şi au ameninţat cu proteste stradale.

Pe 1 septembrie, Gimnaziul din Corjova a fost luat cu asalt

Pe 1 septembrie, la orele 5 dimineaţa, circa 50 de miliţieni transnitreni au blocat accesul către gimnaziul din Corjova. Iniţial, aceştia le-au spus părinţilor şi profesorilor că instituţia ar fi minată, ulterior însă au permis accesul elevilor în şcoală, dar careul s-a desfăşurat cu probleme. La fiecare 5 metri era plasat cîte un miliţian transnistrean, iar administraţia gimnaziului a fost avertizată să nu arboreze drapelul Republicii Moldova. La fel, primarul de Corjova a fost ameninţat să „nu întreprindă acţiuni nedorite".

Precizăm că, oficial, localitatea se află sub jurisdicţia Chişinăului. În realitate însă, Corjova este controlată de către administraţia transnistreană, care a dislocat acolo zeci de polițiști ce interzic desfăşurarea alegerilor, precum şi accesul persoanelor oficiale.

Victor Osipov: poliţiştii moldoveni au monitorizat acţiunile miliţienilor

Viceprim-ministrul responsabil de problemele reintegrării, Victor Osipov, a remarcat în cadrul unei conferinţe de presă că pe toată această perioadă poliţiştii moldoveni au monitorizat acţiunile miliţienilor transnistreni. Totuşi, deşi erau preocupaţi de aşa-zisa bombă din şcoală, miliţienii au împiedicat arborarea drapelului. Mai mult decît atît, aceştia l-au şi ameninţat pe director să nu intenţioneze să facă acest lucru. O tentativă similară a fost întreprinsă şi la liceul de sub jurisdicţia Chişinăului din Rîbniţa, dar acolo drapelul a reuşit să fie arborat.

„Se ştie că autorităţile de la Tiraspol acordă o atenţie deosebită satului Corjova, în special în preajma evenimentelor electorale din R. Moldova. De asemenea şi deputatului Ştefan Urîtu i-a fost interzis accesul, la Varniţa. Sperăm că aceste incidente să nu se generalizeze. Scopul nostru este să ne apropiem de soluţionarea problemelor, nu să creăm noi disensiuni. Administraţia de la Tiraspol şi-a asumat anumite angajamente, inclusiv în cadrul formatului 5+2. Este vorba de angajamentele de a crea comisii de lucru care vor contribui la soluţionarea problemelor legate de procesul educaţional în instituţiile de învăţămînt cu predare în grafie latină", a precizat vicepremierul Osipov.

Osipov: „Ocuparea şcolii din Corjova de miliţieni este o provocare"

Ocuparea şcolii din satul Corjova de miliţienii separatişti este un act de provocare. Oficialul a afirmat că, prin această acţiune, Tiraspolul încearcă să atragă atenţia asupra aniversării a 20 de ani de la fondarea republicii nerecunoscute.

„Guvernul Republicii Moldova dezaprobă marcarea cu fast a celor 20 de ani de la autoproclamarea regimului neconstituţional în raioanele de est ale ţării"

Vicepremierul a dat citirii şi o declaraţie a Guvernului în care acesta dezaprobă marcarea cu fast a celor 20 de ani de la autoproclamarea regimului neconstituţional în raioanele de est ale ţării.

„Guvernul Republicii Moldova dezaprobă marcarea cu fast a celor 20 de ani de la autoproclamarea regimului neconstituţional în raioanele de est ale ţării. Considerăm neavenite şi orice gesturi care ar încuraja ideea mişcărilor separatiste, create în pragul destrămării URSS. Atunci fosta oligarhie sovietică a organizat în regiunile unde existau premise acţiuni de nesupunere faţă de autorităţile republicilor-membre, pentru a împiedica obţinerea independenţei acestora. Spre regret, puci-urile şi mişcările separatiste au generat conflicte tragice, cele mai de durată fiind în Abhazia, Adjaria, Carabahul-de-Munte, Cecenia, Osetia de Sud, Transnistria... Orice alte explicaţii ale acelor fenomene sînt secundare.

Noile state independente au tratat fiecare în modul său rănile produse de autorii acelor scenarii demente. Şi Republica Moldova a traversat o etapă dramatică în lupta pentru apărarea independenţei şi a integrităţii teritoriale. Însă, după depăşirea ei, autorităţile de la Chişinău promovează exclusiv calea paşnică de reintegrare şi consolidare a statului. Programul de activitate al Guvernului aprobat în Parlament de Alianţa pentru Integrare Europeană se implementează consecvent, urmărind identificarea unei soluţii politice viabile pentru problema transnistreană şi măsurile de consolidare a încrederii între părţi. Ca rezultat, reprezentanţii politici ai Chişinăului şi Tiraspolului se convoacă, practic, lunar, iar formatul „5+2" – trimestrial. A fost reiterat angajamentul de a relansa şi negocierile oficiale pentru soluţionarea problemei transnistrene, întrerupte la începutul anului 2006.

Au fost reactivate grupurile de lucru comune pentru consolidarea încrederii în diferite sectoare. Unele dintre ele au demonstrat că pot fi obţinute şi rezultate practice, deşi se impun anumite optimizări.

Am avansat şi în elaborarea soluţiilor la un şir de probleme vechi, ce afectează populaţia şi agenţii economici: simplificarea mecanismelor şi căilor de import-export; restabilirea deplină a circulaţiei pe căile ferate; reconectarea reţelelor de telefonie fixă de pe cele două maluri ale Nistrului; asigurarea cu izotopi radioactivi a secţiei de oncologie din Tiraspol şi altele. Sîntem gata să sprijinim reluarea procesului de producere în cadrul Uzinei Metalurgice Moldoveneşti, să relansăm trenul de pasageri Chişinău-Odesa, să ajutăm şi în alte cazuri care au un impact asupra vieţii oamenilor în regiune. În acelaşi timp, aşteptăm răspunsuri constructive şi la întrebările noastre, cum ar fi cele legate de restabilirea condiţiilor normale de funcţionare a şcolilor cu predare în grafia latină, asigurarea libertăţii circulaţiei persoanelor şi altele. Aceste eforturi pot avea succes cu condiţia că părţile se vor implica efectiv, partenerii externi ne vor sprijini la modul real, iar nivelul de încredere reciprocă va creşte. Pe acest fundal, proslăvirea unei tentative de divizare, cu demonstraţii militare, este în contradicţie cu eforturile constructive, pe care mizează societatea moldovenească şi comunitatea internaţională", se precizează în declaraţie.

DREPTUL precizează că, în ultimii 6 ani, elevii şi profesorii celor opt instituţii de învăţământ cu predare în limba română din regiunea transnistreană au fost în permanenţă intimidaţi de forţele separatiste.

S. C.

Moldova – pe locul trei în topul ţărilor cu cele mai multe zile de sărbătoare pentru bugetari

Un clasament internaţional situează Moldova pe locul trei în topul ţărilor cu cele mai multe zile libere oferite de stat. „Minivacanţele" pentru bugetari s-au înmulţit după ce, în 2007-2008, Cabinetul de miniştri a efectuat nişte modificări în Codul muncii. Începînd cu anul 2007, numărul zilelor de sărbătoare creştea în fiecare an.

Ziua de 31 decembrie a fost declarată, pentru prima dată, zi de sărbătoare, la iniţiativa fostului şef al Executivului, Vasile Tarlev, în 2007. Iniţiativa a fost pe placul tuturor, astfel încît, în 2008, bugetarii moldoveni au celebrat începutul noului an timp de 10 zile.

11 zile a durat vacanţa de iarnă în 2009, dar zilele suplimentare au fost ulterior recuperate. În 2010, la şirul zilelor de sărbătoare se adaugă şi ziua de 25 decembrie, astfel încît vacanţa durează 13 zile, la fel, cu recuperarea zilelor suplimentare. Cu ocazia Zilei Independenţei şi a sărbătorii Limba Noastră, bugetarii au beneficiat de un miniconcediu de cinci zile.

De regulă, în zilele de odihnă funcţionează instituţiile sociale importante, dar şi unele filiale ale băncilor. Nu are vacanţă Serviciul vamal, poliţia şi serviciile de urgenţă.

Şase companii de transport din Republica Moldova au primit interdicţie de a mai intra în Rusia

Şase companii moldoveneşti de transport au primit interdicţie de a mai intra în Federaţia Rusă din cauza unor pretinse autorizaţii false, iar asociaţiile transportatorilor se tem că din această cauză toate firmele ar putea fi vizate de această măsură.

Ministerul Transporturilor de la Chişinău recunoaşte că există firme auto care trimit maşini în Europa, avînd autorizaţii false, însă spune că nu le poate sancţiona. Cele şase companii care au pierdut dreptul de a circula în Rusia au fost avertizate de cîteva ori din cauza neregulilor.

Vehiculele acestor companii circulau cu autorizaţii false şi nu corespundeau normelor ecologice, iar acestea nu sînt singurele firme auto moldoveneşti care au autorizaţii false, spune Asociaţia Operatorilor de Transport Auto.

Şi celelalte companii riscă să nu mai poată intra în Rusia.

Potrivit preşedintelui Asociaţiei Operatorilor de Transport, o bună parte din companii procură autorizaţii de pe piaţa neagră, în schimbul sumei de 1000 de euro.

Reprezentanţii Asociaţiei acuză Ministerul Transporturilor că ar fi implicat în eliberarea autorizaţiilor false.

Pe de altă parte, ministerul susţine că a încercat să sancţioneze companiile care activează în baza autorizaţiilor false, însă instanţele judecătoreşti au anulat hotărîrea.

Ministrul Transporturilor a anunţat, de asemenea, că va iniţia noi controale la firmele de transport pentru a le descoperi pe cele care funcţionează cu autorizaţii false.

Rusia este una din principalele destinaţii ale transportului auto de mărfuri din Republica Moldova.

Autorităţile spun că amnistia fiscală nu i-a disciplinat pe agenţii economici

O evaziune fiscală acoperită de norma legală. Aşa a calificat premierul Vlad Filat amnistia fiscală din 2007, în urma căreia statul a iertat de datorie mii de companii. Premierul a făcut această apreciere după ce ministrul Finanţelor a prezentat o sinteză a efectelor amnistiei fiscale.

Raportul referitor la iertarea datoriilor a fost prezentat la cereerea premierului, făcută acum o lună.

Deşi premierul Filat a sugerat că o bună parte dintre beneficiari au fost oameni de afaceri din anturajul fostului preşedinte Voronin, ministrul Finanţelor, Veaceslav Negruţă, nu a adus exemple ce ar confirma bănuielile premierului. Ministrul a menţionat că, după amnistiere, companiile care au scăpat anterior de datorii au admis din nou restanţe faţă de Bugetul de Stat, care depăşesc un miliard de lei. Fostul vicepremier pe probleme Economice, Igor Dodon, a respins acuzaţiile premierului şi a declarat că amnistia a avut scopul de a oferi companiilor cu datorii posibilitatea de a se dezvolta. Dodon a mai adăugat că, oricum, statul nu putea recupera aceste restanţe. Amintim că în 2007, Guvernul a iertat toate datoriile agenţilor economici acumulate faţă de fisc. De amnistie au beneficiat peste 30 000 de firme. În total, au fost iertate restanţe de patru miliarde de lei.

● *La solicitarea cititorilor*

Aspecte legale ale transparenței în procesul decizional

Legea privind transparența în procesul decizional stabilește normele aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, altor autorități publice și reglementează raporturile lor cu cetățenii, cu asociațiile constituite în corespundere cu legea, cu alte părți interesate în vederea participării la procesul decizional. Sub incidența legii cad:

a) autoritățile publice centrale: Parlamentul și autoritățile create de acesta (Agenția Națională pentru Protecția Concurenței, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Comisia Electorală Centrală, Comisia Națională a Pieței Financiare etc.), Președintele Republicii Moldova, Guvernul, ministerele, serviciile publice desconcentrate ale acestora, alte autorități administrative centrale și autorități de reglementare (Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică etc.);

b) autoritățile administrației publice locale: consiliile locale (sătești, comunale, orășenești, municipale, raionale), primarii satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), președinții raioanelor, serviciile publice descentralizate și instituțiile de interes local. Sub incidența legii cad, de asemenea, persoanele juridice de drept public și privat care gestionează și utilizează mijloace financiare publice.

Legea prevede că autoritățile publice consultă cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate în privința proiectelor de acte legislative, administrative care pot avea impact social, economic, de mediu (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice). Prevederile legii în cauză nu se aplică în procesul de elaborare a deciziilor și de desfășurare a ședințelor din cadrul autorităților publice la care sînt examinate informații oficiale cu accesibilitate limitată în condițiile legii. Cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate au dreptul:

a) să participe, în condițiile legii, la orice etapă a procesului decizional;

b) să solicite și să obțină informații referitoare la procesul decizional, inclusiv să primească proiectele de decizii însoțite de materialele aferente, în condițiile Legii privind accesul la informație;

c) să propună autorităților publice inițierea elaborării și adoptării deciziilor;

d) să prezinte autorităților publice recomandări referitoare la proiectele de decizii supuse discuțiilor.

Autoritățile publice sînt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin:

a) diseminarea informației referitoare la programele (planurile) anuale de activitate prin plasarea acestora pe pagina web oficială a autorității publice, prin afișarea lor la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzarea lor în mass-media centrală sau locală, după caz;

b) informarea, în modul stabilit, asupra organizării procesului decizional;

c) instituționalizarea mecanismelor de cooperare și de parteneriat cu societatea;

d) recepționarea și examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, ale altor părți interesate în scopul utilizării lor la elaborarea proiectelor de decizii;

e) consultarea opiniei tuturor părților interesate de examinarea proiectelor de decizii, în condițiile prevăzute de lege.

La inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică plasează, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială, îl expediază prin intermediul poștei electronice părților interesate, îl afișează la sediul său într-un spațiu accesibil publicului și/sau îl difuzează în mass-media centrală sau locală, după caz. Anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei trebuie să conțină, în mod obligatoriu, argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări și datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

Consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate se asigură de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie prin următoarele modalități: dezbateri publice, audieri publice, sondaj de opinie, referendum, solicitarea opiniilor experților în domeniu, crearea grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc cu participarea reprezentanților societății civile.

Consultarea se efectuează la inițiativa autorității publice responsabile de elaborarea proiectului de decizie, la inițiativa unei alte autorități publice, conform competenței și la propunerea cetățeanului, asociației constituite în corespundere cu legea, altei părți interesate. Recomandările cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate se recepționează de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie în modul următor:

a) recomandări în formă verbală și scrisă, prezentate în cadrul consultărilor, se reflectează în procesele-verbale ale ședințelor respective, perfectate în modul stabilit;

b) recomandările în formă scrisă, primite în mod individual se înregistrează conform legislației.

Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii constituie cel mult 15 zile lucrătoare din data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei, cu posibilitatea extinderii acestui termen, după caz. Recomandările se examinează de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie.

Sinteza recomandărilor parvenite se plasează pe pagina web oficială a autorității publice, se afișează la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau se difuzează în mass-media centrală sau locală, după caz. Proiectul de decizie se transmite spre examinare împreună cu sinteza recomandărilor. În cazul în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate nu prezintă recomandări în termenul stabilit, iar autoritatea publică, în mod motivat, nu consideră necesară organizarea de consultări, proiectul de decizie poate fi supus procedurii de adoptare.

Ședințele din cadrul autorităților publice privind luarea de decizii sînt publice, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Anunțul referitor la desfășurarea ședinței publice se plasează pe pagina web oficială a autorității publice și se expediază prin intermediul poștei electronice părților interesate, afișat la sediul autorității publice într-un spațiu accesibil publicului și/sau se difuzează în mass-media centrală sau locală, după caz, conținînd data, ora și locul desfășurării ședinței publice, precum și ordinea de zi a acesteia. Persoanele interesate participă la ședințele publice în limita locurilor disponibile din sala de ședințe și în ordinea prioritară stabilită de persoana care prezidează ședința, luîndu-se în considerare interesul cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, al altor părți interesate față de subiectul ședinței publice.

În cazul situațiilor excepționale, al căror regim este stabilit de lege, proiectele de decizii urgente pot fi supuse elaborării și adoptării fără respectarea etapelor prevăzute de lege. Argumentarea necesității de a adopta decizia în regim de urgență fără consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile de la adoptare, prin plasare pe pagina web a autorității publice, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz.

Autoritățile publice asigură accesul la deciziile adoptate prin plasarea acestora pe pagina web oficială, prin afișare la sediul lor într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz, precum și prin alte modalități stabilite de lege.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Care este categoria de cetățeni ce beneficiază de dreptul de a vota la locul aflării și cînd aceștia se pot înregistra?

Grup de alegători, r-nul Orhei

Conform prevederilor Regulamentului privind întocmirea, administrarea, transmiterea și actualizarea listelor electorale aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3364 din 23 iulie 2010 în baza normelor Codului electoral lista electorală pentru votarea la locul aflării se întocmește de către biroul electoral al secției de votare și se semnează de către membrul biroului. În baza listei electorale pentru votarea la locul aflării votează doar alegătorii care, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice, nu pot veni în localul de votare. Înscrierea în lista electorală pentru votarea la locul aflării se efectuează în baza cererii scrise a solicitantului, începînd cu 2 săptămîni înainte de ziua votării și pînă la ora 18.00 a zilei precedente votării.

În ziua votării, cererile pot fi făcute în scris pînă la ora 15.00 dacă se prezintă și certificat medical.

În conformitate cu art. 55 din Codul electoral, la locul aflării votează:

– alegătorii care, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice (bolnavii care stau acasă, bătrînii), nu pot veni în localul de votare;

– alegătorii cu drept de vot, care în ziua votării se află în stațiuni balneare, case de odihnă, spitale amplasate în altă localitate decît locul permanent de trai al bolnavului, dar situate pe teritoriul Republicii Moldova;

– persoanele deținute pe baza unui mandat de arest pînă la pronunțarea sentinței judecătorești, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) a căror sentință nu este definitivă, cele care execută o sancțiune contravențională sub formă de arest, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărîre judecătorească definitivă, aflate în instituțiile penitenciare.

Persoanele internate în spitalele amplasate pe același sector cu domiciliul lor sînt incluse în listele electorale de bază și votează conform regulilor votării la domiciliu.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

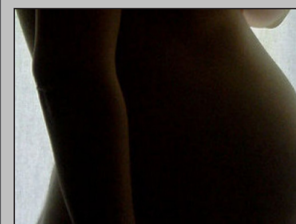
Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2010, nr. 31(338)

La fiecare minut, o femeie însărcinată moare!

Statisticile privind mortalitatea maternă și infantilă sînt cutremurătoare: în fiecare minut, în lume, o femeie însărcinată moare. Anual, 4 milioane de copii mor în primele 28 de zile de la naștere.

Deși țările din lumea a treia sînt cele mai afectate de mortalitatea maternă și infantilă, nici România nu se situează prea bine la acest capitol. Potrivit datelor statistice, în Republica Moldova, la 100 000 de nou-născuți, 17,2 femei au decedat la naștere în anul 2009.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pirvencol”, pentru data de 28 octombrie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Bănescu Impex” SC privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Maxiviabil” mun. Chişinău, pentru data de 18 noiembrie 2010, ora 8.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Octopus Prof” privind încasarea datoriei în sumă de 34 055 lei 52 bani.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Reabţev Leonid Grigori, pentru data de 16 septembrie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în legătură cu examinarea cauzei civile la acţiunea lui Cilibic Sergiu.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Busuioc

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bondari Ion Semion, pentru data de 17 septembrie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în legătură cu examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Caravelcova Galina privind apărarea drepturilor copiilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Busuioc

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Mihailov Veaceslav, Muntean Vadim şi Stanciu Oleg, pentru data de 20 septembrie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrîţi la acţiunea lui Svetlicenco Andrei privind încasarea prejudiciului.

Judecător Sergiu Lazari

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea „Fundaţia Internaţională de Cultură şi Artă V. Garştea”, pentru data de 6 septembrie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Buruian Raisa Vasile privind recuperarea datoriei şi daunei morale.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea obligatorie a cet. Bodrug Pavel Gheorghe, domiciliat în or. Ungheni, str. Crestiuc nr. 1, apt. 537, pentru data de 9 septembrie 2010, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Drochia, str. 31 Augusr 1989 nr. 7, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea cet. Grumeza Olga privind încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Zaporojan

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Zelisco Ina Ion, loc. or. Făleşti, pentru data de 13 septembrie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori.

Judecător Lilia Trocin

***

Judecătoria Donduşeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Crutoi Olesea, născută la 4 iulie 1984, cu domiciliul necunoscut, pentru data de 14 septembrie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Donduşeni, str. 31 August 1989 nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-420/2010 privind desfacerea căsătoriei intentată la cererea reclamantului Vitalii Crutoi.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Pavliuc

***

Judecătoria Donduşeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Melnic Andrei, născut la 8 aprilie 1976, cu domiciliul necunoscut, pentru data de 15 septembrie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Donduşeni, str. 31 August 1989 nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-304/2010 privind decăderea din drepturile părinteşti intentată la cererea Procuraturii raionului Donduşeni în interesele Secţiei Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Donduşeni şi a Liliei Melnic.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Pavliuc

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Moldovanu Elena, pentru data de 20 septembrie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în procesul civil privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Horolţev Vladimir, pentru data de 20 septembrie 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în procesul civil privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet. Şerbina Victor Ilie, născut la 24.09.1971, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Colibaşi, Cahul, pentru data de 27 septembrie 2010, ora 18.30, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1216/2010 privind rezoluţiunea contractului de înstrăinare a bunului cu condiţia întreţinerii pe viaţă, intentată la cererea cet. Şerbina Maria.

Pîrîtului i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitoare la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtului în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător Vitalie Movilă

***

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet. Cojocari Oleg Ion, născut la 25.09.1985, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Cahul, str. Doinelor nr. 46, pentru data de 14 septembrie 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1033/2010 privind încasarea datoriei intentată la cererea reclamantului SRL „Microinvest”.

Pîrîtului i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitoare la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtului în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător Vitalie Movilă

Guvernul va majora salariile profesorilor

Guvernul va majora cu 12 procente salariile angajaţilor din învăţămîntul public de la 1 ianuarie 2011 şi încă cu 16-17% de la 1 septembrie 2011, a declarat Leonid Bujor, Ministrul Educaţiei. El a spus la 1 septembrie, la o conferinţă de presă prilejuită de începerea noului an de studii, că profesorii au fost singura categorie de funcţionari publici a căror salarii au fost majorate acum un an, în pofida măsurilor de austeritate impuse de criza economică.

Solicitat să comenteze situaţia din şcoli şi grădiniţe, unde continuă să se colecteze bani de la părinţi în aşa-numitele fundaţii, ministrul Leonid Bujor a declarat că le-a pus în sarcină subalternilor să elaboreze în scurt timp un regulament clar în acest sens. În acelaşi timp, ministrul Educaţiei a declarat că este interzis să se adune bani, dacă nu este înregistrată asociaţia de părinţi. „Aceşti bani nicidecum nu trebuie să fie colectaţi de către şi la iniţiativa conducerii instituţiei de învăţămînt”, a precizat ministrul.

Leonid Bujor a menţionat că în scurt timp Guvernul urmează să avizeze noul proiect de Cod al Educaţiei care va fi depus spre adoptare chiar actualei legislaturi. Acesta prevede, între altele, mai multe împuterniciri pentru părinţi în desemnarea conducătorilor de instituţii de învăţămînt şi în gestionarea acestora.

La 27 august, şcolile moldoveneşti aveau nevoie de 982 de cadre didactice, iar înainte de această dată – de 1156. Leonid Bujor consideră însă că lipsa profesorilor în şcoli ar putea fi soluţionată, deoarece în 2010 au absolvit suficienţi tineri specialişti cărora li s-ar putea oferi locurile vacante.

35 de mii de elevi au mers în acest an în clasa 1, cu o mie mai puţin decît acum un an. Numărul studenţilor care studiază pe bază de contract a crescut cu 3446 faţă de anul trecut, iar numărul studenţilor ce primesc burse guvernamentale a scăzut cu 300. Timp de un an, Ministerul Educaţiei a editat 476 de titluri de manuale, dintre care 22 de titluri – manuale noi, faţă de 2 titluri editate în 2009.

Pînă la sfîrşitul anului, ministerul va organiza o conferinţă ştiinţifică pentru a găsi soluţii la obiectul „Istoria”. Aceasta după ce în ultimii ani în societate au existat discuţii aprinse faţă de oportunitatea studierii obiectului „Istoria românilor”. Către 1 octombrie, în şcoli vor ajunge manualele reeditate pentru obiectul „Religia”, o altă disciplină care a stîrnit dezbateri controversate. Luna trecută au fost pregătiţi formatori pentru acest obiect, care vor instrui profesori de religie din rîndul clericilor.

Reacţionînd la criticile aduse ministerului de oponenţii reducerii numărului de şcoli, Leonid Bujor a spus că în ţările membre ale Consiliului Europei unui profesor îi revin 17 copii, în timp ce în Moldova –14. Astfel, educarea unui elev costă statul de la 3500 pînă la 15 mii de lei. Oficialul a spus că la faţa locului există mai multă înţelegere faţă de procesul de comasare a instituţiilor de învăţămînt decît la Chişinău, unde acestei chestiuni i se conferă conotaţii politice. „În anul 2008 au fost închise 14 instituţii. Noi avem o listă cu circularele emise de foştii miniştri, de fostul vicepremier Victor Stepaniuc, pe care le vom da publicităţii la timpuri mai interesante”, a menţionat Leonid Bujor.

Doi noi consilieri prezidenţiali – Sula şi Captari

Preşedinţia anunţă că Mihai Ghimpu a semnat, joi, 2 septembrie, decretele cu privire la numirea în funcţie a doi noi consilieri. Este vorba de Victor Sula, care îl va consulta pe şeful interimar al statului în probleme economice, şi de Victor Captari pentru probleme politice.

Amintim că Mihai Ghimpu a semnat la 1 septembrie decretul privind eliberarea din funcţie a consilierului pe probleme politice Ştefan Urîtu, care a ales să fie deputat în Parlament din partea Partidului Liberal.

ÎN MOLDOVA VA FI INTRODUS UN NOU SISTEM DE PLATĂ ÎN SPITALE

În Moldova va fi introdus un nou sistem de plată în spitale – DRG (Diagnostic Related Group –grupe înrudite de diagnostic) în cadrul proiectului „Servicii de Sănătate şi Asistenţă Socială”, implementat cu suportul Bancii Mondiale.

Coordonatorul proiectului, Oleg Hîncu, a spus că, potrivit noului sistem, costul tratamentului în spital nu va depinde de numărul de zile pe care pacientul cu asigurare medicală le petrece în instituţie şi nici de costul medicamentelor cheltuite, ci de diagnostic, vîrstă, gravitatea bolii, cauzele externării din spital.

„Prima etapă de introducere a sistemului a ajuns la final. Proiectul-pilot este realizat în şase spitale – republicane, municipale şi raionale”, a spus el.

Potrivit lui Hîncu, se prevede ca peste doi ani sistemul, care este utilizat în multe ţări europene, să fie introdus în toate spitalele din Moldova, iar Banca Mondială a alocat în acest scop $700 mii.

„Sistemul va permite spitalelor să îmbunătăţească calitatea serviciilor medicale, va contribui la optimizarea managementului de spital şi la gestionarea finanţării instituţiilor medicale”, a menţionat el.

Aniversări

Nicolae NOGAI,
judecător CA Bender – 55 de ani

Mult stimate domnule Nicolae Nogai,

Cu deosebite sentimente vă adresăm cele mai calde felicitări cu prilejul jubileului de 55 de ani. Prin tenacitatea cu care munciţi, prin înţelepciunea pe care o vădiţi, prin responsabilitatea fără egal de care daţi dovadă în nobila activitate ce o desfăşuraţi aţi cîştigat incontestabil încrederea şi respectul tuturor.

Aţi ajuns aici, la această frumoasă aniversare cu un spirit al dreptăţii ireproşabil, hotărît şi devotat ideii de perfecţiune.

Vă dorim să aveţi parte de multă sănătate, succese, realizări şi bucurii pe măsura aşteptărilor.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Liuba Şova**, lector superior Facultatea de Drept USM; **Marcel Gîscă**, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Tamara Mereuţă**, judecător Hînceşti; **Aurelia Pleşca**, judecător Bender; **Nina Rusu**, preşedintele judecătoriei Hînceşti; **Alexandru Arseni**, membru CSM; **Ion Ţurcan**, judecător Centru; **Ion Vîlcov**, judecător CSJ; **Vasile Vulpe**, judecător Cahul; **Eugen Clim**, judecător CA Economică; **Sergiu Procopciuc**, vicepreşedintele judecătoriei Orhei; **Ion Pleşca**, judecător Botanica, detaşat Parlament; **Igor Vornicescu**, judecător Rîşcani mun. Chişinău; **Petru Moraru**, judecător Cahul; **Victor Comerzan**, procuror Briceni; **Corneliu Bratunov**, procuror, şef-interimar secţie din cadrul Procuraturii Generale; **Artur Lupaşco**, procuror, şef-interimar Curtea de Apel Chişinău; **Oleg Filimon**, şef Direcţie Procuratura Generală.

Mult stimaţi omagiaţi este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi
Revista naţională de drept

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Nu rata nicio ocazie de a plînge! Aşa vei avea ochi mai frumoşi

Chiar dacă „plîngăcioasele" nu sînt bine văzute în plan profesional sau în familie, ei bine, specialiştii vă sfătuiesc să nu vă abţineţi de la plîns şi să nu înfrînaţi lacrimile, acestea fiind armele organismului pentru a se elibera de stres.

Numeroşi doctori ne sfatuiesc să dăm frîu emoţiilor şi să plîngem atît în momentele de supărare extremă, cît şi în momentele plăcute pe care le trăim, să eliberăm aşa– numitele „lacrimi de fericire". În plus, se spune că „durerea care nu provoacă lacrimi va face să plîngă alte organe".

Vreţi un tatuaj? Gîndiţi-vă la „faţa nevăzută" a acestuia

Numărul celor care s-au tatuat a crescut de patru ori în ultimii 10 ani. Mulţi au ajuns la cabinetul dermatologului. Doctorii spun că tratează zeci de oameni cu alergii şi alte complicaţii după un tatuaj făcut în apropierea unor aluniţe sau chiar pe cap.

Un ac la capătul căruia curg infime picături de tuş străpunge pielea cu mii de bătăi pe minut. La 23 de ani, Mihai este la primul tatuaj: o caracatiţă. Îl costă 1000 de lei, dar pentru că s-a dus la un tîrg de profil are o reducere de 30%.

Patronii saloanelor de tatuaje spun că dacă în urmă cu 10 ani făceau 4-5 tatuaje pe săptămînă, acum le fac într-o singură zi. În plus, şi clienţii sînt mai pretenţioşi. Cer tatuaje spectaculoase şi nu mai vor modele clasice cum ar fi cel tribal şi scrisul chinezesc. Vor să aibă, de pildă, o poveste despre rock.

După ce a trecut moda, mulţi vor să scape de tatuaj. Unii au recunoscut că au apelat la metode dureroase şi periculoase pentru sănătatea lor, completează medicii.

Alţii cer ajutorul dermatologilor care spun că îndepărtarea tatuajelor nu este o operaţie nici simplă, nici ieftină ori lipsită de riscuri. Medicii spun ca 90% dintre tatuaje sînt neprofesionale şi pot crea probleme ulterior. Se poate ajunge la melanom sau la creşterea pigmentaţiei.

Tocmai de aceea e bine să va gîndiţi de două ori înainte să optaţi pentru un tatuaj pe care medicii îl consideră un traumatism asupra pielii.

CALEIDOSCOP

Orezul negru, cel mai sănătos aliment din lume

O lingură de orez negru, o varietate asiatică, este mult mai sănătoasă decît oricare alt aliment de pe pămînt, consumat în aceeaşi cantitate. Chiar mai bun decît aşa supranumitele super-mîncăruri, cum ar fi, de exemplu, afinele. Orezul negru poate fi consumat şi în stare crudă, măcinat, sub formă de tărîţe.

În urmă cu cîteva sute de ani era cunoscut sub numele de „orezul interzis" pentru că nobilii chinezi le interziceau oamenilor de rînd să îl consume. Probabil ştiau ei ce ştiau. Cert e că orezul negru conţine mai mulţi antioxidanţi decît oricare alt produs şi, în acelaşi timp, are mult mai puţin zahăr şi mai multe fibre şi vitamina E.

Ca şi în cazul fructelor, antioxidanţii din orezul negru reduc enorm probabilitatea de a face cancer, boli cardiace sau alte afecţiuni. Specialiştii care au studiat acest gen de orez spun că producătorii de alimente ar trebui să-l introducă urgent în cerealele de dimineaţă, prăjituri, biscuiţi sau oricare alt fel de mîncare.

Vieţi ruinate de Internet

Internetul a schimbat viaţa multora, dar, din păcate, nu doar în bine. Există o mulţime de cazuri de familii destrămate, crime pasionale şi divorţuri în cupluri ce păreau perfecte, toate întîmplate din „vina" Internetului.

Internetul a schimbat viaţa a milioane de persoane. Indiferent că au 20, 50 sau 60 de ani, toţi au acum posibilitatea de a comunica cu oricine, din orice colţ al lumii, de a recupera prietenii cu vechi colegi şi amici. Dar, totodată, au crescut şi riscurile pentru relaţiile de cuplu. Nu sînt puţini cei care, după ce au descoperit această lume virtuală, au terminat prin a distruge o relaţie ce părea perfectă.

Site-ul spaniol Stilo a alcătuit o listă, citînd un blog american, cu mai multe întîmplări care au dus la divorţuri, despărţiri sau tragedii în toată regula, toate avînd un punct comun: Internetul.

De altfel, în februarie, „Huffington Post" scria că în 2010 au crescut cu 346% infracţiunile (crime, furturi etc.) în care a fost implicat, într-un fel sau altul, facebookul.

Bigamul care şi-a „urcat" nunta pe Internet

Lynn France s-a gîndit într-o zi să caute pe Internet informaţii despre soţul său. Surpriza a fost uriaşă cînd a descoperit, pe o reţea de socializare, că partenerul ei s-a căsătorit în Disney cu o altă femeie, publicînd pozele de la nuntă pe Internet. Divorţul a fost intentat de îndată.

A încercat să-şi agaţe soţia pe Internet, fără să ştie

La cei 40 de ani ai săi, Stephanie Davis a decis să-şi creeze un profil fals pe facebook, dîndu-se drept o fată de 21 de ani. Dorea să-l pună la încercare pe soţul ei, cu care era căsătorită de 7 ani. Soţul a fost invitat să-i fie prieten pe reţeaua de socializare, iar bărbatul a căzut în capcană. A flirtat cu presupusa tînără şi i-a sugerat chiar să întreţină relaţii sexuale cu el. Divorţul s-a produs la scurt timp după naşterea primului copil al cuplului.

Meridian juridic

Doi medici de la o clinică italiană au început să se bată în sala de naşteri în timp ce o tînără năştea

O femeie şi copilul său nou-născut sînt în stare gravă! Asta după ce doi medici ginecologi au început să se bată în sala de naşteri a unei clinici din Italia, chiar în timp ce tînăra năştea, relatează agenţia italiană „ANSA". Autorităţile au deschis o anchetă, iar cei doi doctori au fost suspendaţi.

Incidentul a avut loc într-o policlinică din Sicilia. Potrivit plîngerii depuse la poliţie de soţul femeii, cei doi medici au început să se certe, din motive profesionale, în timp ce tînăra era pe punctul de a naşte. După un schimb de replici tensionat, unul dintre medici l-a luat de gît pe colegul sâu şi l-a împins într-un perete. Celalalt a răspuns lovind cu pumnul într-o fereastră, care s-a spart

şi l-a rănit la mînă. După naştere tînăra a necesitat o intervenţie chirurgicală de extirpare a uterului, în timp ce nou-născutul a suferit două stopuri cardiace şi se află internat la terapie intensivă. Directorul unităţii de obstetrică şi ginecologie a clinicii exclude orice legătură dintre bătaia medicilor şi complicaţiile intervenite în starea de sănătate a celor doi.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1545